



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU-4114-03-02/2012
I/12/003

Lublin, dnia 6 kwietnia 2012 r.

**Pan
Jarosław Radomski
Wójt Gminy Jeziorzany**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie skontrolowała w Urzędzie Gminy Jeziorzany (UG) realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej w latach 2010 – 2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykonywanie przez Wójta Gminy Jeziorzany i podległe mu służby zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej.

Pozytywną ocenę uzasadniają: sporządzenie w 2011 r. gminnego planu zarządzania kryzysowego będącego aktualizacją planu reagowania kryzysowego z 2008 r., powołanie gminnego zespołu zarządzania kryzysowego, utworzenie i funkcjonowanie systemu wykrywania i alarmowania (SWA) i systemu wczesnego ostrzegania (SWO), zaplanowanie środków w budżecie gminy na finansowanie zadań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz planowanie rezerwy na ten cel.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- braku w kontrolowanym okresie planu operacyjnego ochrony przed powodzią,
- nieopracowaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- niezaktualizowaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- nieokreśleniu w regulaminie organizacyjnym Urzędu zadań wynikających z ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym², zwanej dalej „ustawą o zarządzaniu kryzysowym”.

W czerwcu 2011 r. przyjęto Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego zgodnie z wymogami art. 5 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Wcześniej obowiązywał Plan Reagowania Kryzysowego z grudnia 2008 r. Plany te uzyskały pozytywną opinię Starosty Lubartowskiego i określały m.in. miejsca wystąpienia zagrożenia powodzią i

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

podtopieniami, prawdopodobieństwo wystąpienia tych zagrożeń, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego oraz procedury.

Wójt Gminy Jeziorzany zarządzeniem z dnia 5 czerwca 2008 r., zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, powołał siedmioosobowy Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK).

GZZK – organ opiniotawczo-doradczy w sprawach inicjowania i koordynowania działań w zakresie zarządzania kryzysowego w latach 2010-2012 dwukrotnie oceniał stan przygotowania przed powodzią. W 2010 r. oceniono, że nie było zagrożenia dla życia i mienia ludności na terenie trzech najbardziej zagrożonych miejscowości (Skarbicesz, Jeziorzany i Blizocin). Sformułowano pięć wniosków, które zostały zrealizowane, m.in. pozyskano łódzie na potrzeby magazynu przeciwpowodziowego, zabezpieczono piasek i worki, przebudowano drogę powiatową w Blizocinie. W 2012 r. stan przygotowań do działań przeciwpowodziowych oceniono jako dobry i odpowiadający bieżącym potrzebom.

Na terenie Gminy Jeziorzany funkcjonował system wykrywania i alarmowania (SWA) oraz system wczesnego ostrzegania (SWO). Zadania z tego zakresu realizowały drużyny: wykrywania i alarmowania, pobierania próbek oraz punkty alarmowe w 8 sołectwach.

W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu z 2006 r. nie określono zadań wynikających z ustawy o zarządzaniu kryzysowym w szczególności ochrony przed powodzią.

Dopiero w trakcie kontroli NIK został sporządzony „Plan ochrony przed powodzią Gminy Jeziorzany”, do którego opracowania zobowiązany był Wójt w myśl przepisu art. 31a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³. W Planie określono m.in. obszary zagrożenia powodziowego, wyposażenie Gminy w sprzęt przeciwpowodziowy, miejsce poboru piasku oraz procedury postępowania z chwilą wystąpienia zagrożenia powodziowego. Do Planu załączono mapy posiadanego przez Urząd „Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi”, opracowanego w 2004 r. przez MGGP SA w Tarnowie na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Na terenie Gminy Jeziorzany nie ma magazynu przeciwpowodziowego (brak lokalu - według wyjaśnień Wójta) do którego utrzymania i wyposażenia Gmina została zobowiązana art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym. Gmina dysponuje jednak czterema łódkami i zestawem pływającym, kamizelkami asekuracyjnymi (10 szt.), woderami i butami wędkarskimi (20 szt.), workami na piasek (3.200 szt.). Z uwagi na braki lokalowe sprzęt ten jest przechowywany w trzech magazynach poza terenem zalewowym: w magazynie OC Urzędu, w budynkach GS i SKR w Jeziorzanach, a dwie łódzie zostały przekazane mieszkańcom terenów zalewowych.

NIK pozytywnie ocenia działania Urzędu w zakresie doposażenia w sprzęt przeciwpowodziowy. Zakupiono ze środków własnych łódź wraz z wyposażeniem za kwotę 1.460 zł, partycypowano w kosztach zakupu (59.849,28 zł) zestawu pływającego na kwotę 8.154,53 zł, z Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie pozyskano dwie łódzie i silnik spalinowy do nich.

Negatywnie oceniono nieopracowanie, wbrew art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁴, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jeziorzany, w którym uwzględnia się zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia oraz wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej (art. 10 ust. 1).

Pomimo iż w 2008 r. Rada Gminy Jeziorzany podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Jeziorzany, zwanym dalej „mpzp Gminy Jeziorzany”, ze względu na brak środków finansowych odstąpiono od sporządzenia lanu.

NIK zwraca uwagę, że mpzp Gminy Jeziorzany opracowany w 2001 r. powinien być zaktualizowany, gdyż nie uwzględnia zagadnień „ochrona przed powodzią” zapisanych w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne⁵.

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2005 r., Nr 239, poz. 2019 ze zm.

W latach 2010 – 2011 na terenie Gminy Jeziorzany wystąpiły straty powodziowe spowodowane wystąpieniem z brzegów rzeki Wieprz w okresie kwiecień – lipiec 2010 r. oraz obfitymi opadami deszczu w lipcu 2011 r. W związku z tym Urząd otrzymał z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie (LUW) przeznaczoną dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeziorzanach (OPS) na zasiłek celowy dla rodzin rolniczych dotację w 2010 r. w wysokości 109.190 zł, a w 2011 r. - 78.400 zł. Zgodnie z obowiązującą procedurą dokonano komisyjnego oszacowania szkód powstałych w uprawach rolnych. W 2010 r. wypłacono kwotę 109.188,77 zł dla 61 rodzin, a w 2011 r. kwotę 78.365 zł dla 42 rodzin. Niewykorzystane środki w wysokości 36,23 zł zostały przesłane przez OPS do UG, który terminowo przekazał je do LUW.

Stosownie do wymogów art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, w budżecie Gminy utworzone były rezerwy celowe na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego (rozdział 75421 klasyfikacji budżetowej): w 2010 r. w wysokości 1.000 zł i w 2011 r. w wysokości 79.000 zł. Gmina nie korzystała ze środków rezerwy celowej. Wydatki bieżące i przewidywane dot. przeciwdziałania powodzi i zarządzania kryzysowego realizowano w ramach pozostałych działów klasyfikacji budżetowej (m.in. zakup oleju napędowego do koparki, transport piasku, zakup worków, zakup łodzi, ½ wynagrodzenia dla pracownika UG wykonującego zadania zarządzania kryzysowego). Na ten cel Urząd wydatkował w 2010 r. 23,03 tys. zł, a w 2011 r. 45,08 tys. zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. podjęcie działań w celu opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziorzany oraz aktualizację miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jeziorzany,
2. uzupełnienie Regulaminu Organizacyjnego o zagadnienia związane z ochroną przed powodzią,
3. utworzenie magazynu przeciwpowodziowego.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.